

**Hof Guatemala haalt streep door vonnis tegen oud-dictator Ríos Montt
Impunity Watch bezorgd over nieuwe uiting van straffeloosheid in Guatemala**

Het Constitutionele Hof in Guatemala heeft op 20 mei jl. de veroordeling van oud-dictator José Efraín Ríos Montt ongedaan gemaakt. Ríos Montt werd op 10 mei jl. veroordeeld tot 80 jaar cel wegens genocide en misdaden tegen de menselijkheid op de Maya Ixil bevolking tijdens de 36-jarige burgeroorlog waarin meer dan 200.000 burgers – vooral Maya-indianen- werden vermoord.

Het Hof heeft geoordeeld dat de laatste drie weken van het genocideproces , vanaf 19 april 2013, moeten worden overgedaan.

Impunity Watch (IW) is zeer bezorgd over de annulering van de uitspraak die nog geen twee weken geleden wereldwijd werd ontvangen als een historische stap in de strijd tegen de straffeloosheid in Guatemala. Het ongedaan maken van de uitspraak is niet alleen een klap in het gezicht van de slachtoffers, maar ondermijnt ook het vertrouwen in de rechtsstaat en de democratie. Daarnaast toont het de kwetsbaarheid van de Guatemalteekse rechterlijke macht.

IW benadrukt dat de annulering grote juridische, politieke en sociale gevolgen met zich meebrengt. De strategieën die de verdediging van Ríos Montt heeft ingezet om de rechtsgang tegen te werken, zijn kenmerkend voor de structurele straffeloosheid in Guatemala: wetten en juridische procedures dienen niet het recht, maar worden ingezet om de rechtsgang dusdanig complex en verwarrend te maken dat plegers van ernstige mensenrechtenschendingen en (georganiseerde) misdaad uiteindelijk vrijuit gaan. De problemen die de inheemse bevolking ondervinden in de zoektocht naar gerechtigheid, laten opnieuw het structurele racisme in Guatemala zien waardoor deze groepen systematisch worden buitengesloten van overheidsdiensten en extra kwetsbaar zijn voor mensenrechtenschendingen, landontruimingen, en het criminaliseren van hun verzet tegen mijnbouw en hydro-elektrische centrales.

De beslissing van het Constitutionele Hof versterkt de heersende opvatting dat het justitiële apparaat in Guatemala noch onafhankelijk noch onpartijdig is, ten gunste van diegenen met macht en geld. Deze situatie is zowel binnen de Guatemalteekse samenleving als door verschillende internationale organisaties veroordeeld, waaronder de Internationale Commissie tegen Straffeloosheid in Guatemala (CICIG) en het Inter-Amerikaanse Hof voor de Mensenrechten.

Het is nu meer dan ooit van belang om zichtbare politieke steun te geven aan de rechtsgang in Guatemala en aan de slachtoffers, mensenrechtenorganisaties, openbaar aanklagers en rechters die zich met uitzonderlijk veel moed hebben ingezet voor het genocideproces. De aanvallen tegen internationale actoren die steun hebben gegeven aan de strijd tegen straffeloosheid in Guatemala zijn een poging om verdere vooruitgang tegen te gaan en een daadwerkelijke democratie en rechtsstaat te ondermijnen. Dit is een historisch moment voor Guatemala, waarin sterke internationale samenwerking meer dan ooit nodig is om de structurele straffeloosheid in het land te bestrijden.

IW roept de internationale gemeenschap op dit historische proces en de versterking van de rechtsstaat in Guatemala te blijven steunen en niet te zwichten voor druk en aanvallen.

IW betreurt de beslissing van de Nederlandse regering om haar ambassade in Guatemala te sluiten. Nederland heeft juist in Guatemala een cruciale rol gespeeld in de bescherming en bevordering van de mensenrechten. Het botst met de ambitie van Den Haag als internationale stad van vrede, recht en veiligheid om juist op dit cruciale moment Guatemala in de steek te laten.

IW roept de Nederlandse regering op het genocideproces in Guatemala te blijven steunen en begeleiden. In deze cruciale tijden, waarin de rechtsstaat van Guatemala in het geding is, is het onverantwoord om Guatemala in de steek te laten.

Voor meer informatie:

Marlies Stappers, directeur Impunity Watch; [marlies.stappers\[at\]impunitywatch.org](mailto:marlies.stappers[at]impunitywatch.org); 06-13639465